

LAAT MIJDRECHT HET STRAATTHEATERFESTIVAL ZOMAAR VALLEN?

Aldert Kamp¹, Voorzitter van St. Straattheater DRV, regisseur en programmeur

Zaterdag 15 juni vond in Mijdrecht de 30^e editie plaats van het Straattheaterfestival De Ronde Venen. Het werd weer een succesvolle dag met de unieke combinatie van ontroerende en verbazingwekkende optredens van twaalf professionele gezelschappen uit binnen- en buitenland en optredens van ruim vijfhonderd (!) dansers, zangers, muzikanten, sporters en andere theatermakers uit de regio. Deze succesformule trekt jaarlijks tussen de vijf- en zeventuizend bezoekers naar het dorpscentrum van Mijdrecht. Velen vinden het de gezelligste dag van het jaar in het dorpscentrum, vol vrolijkheid en onverwachte ontmoetingen. En het is meer dan dat.

Het straatfestival is een laagdrempelig en gratis toegankelijk evenement voor iedereen en versterkt de saamhorigheid. De combinatie van optredens van professionele straatartiesten met culturele verenigingen en amateur-

gezelschappen maakt het festival een broedplaats voor nieuw talent. Het is dé manier om met kunst en cultuur in aanraking te komen. Hoe eerder dat bij iemand gebeurt, hoe beter dat beklijft. Dat je als kind of als ouder langs zo'n dansgroep, fanfare of straatartiest loopt en denkt: Dat wil ik ook. Die talentontwikkeling blijft niet beperkt tot de kunstmakers, maar werpt zijn vruchten af op de winkels, de horeca en de hele gemeenschap.

¹ Persoonlijke visie op huidige stand van zaken

Het is een succesformule. Toch komt de organisatie ieder jaar voor grotere uitdagingen te staan. Na corona hebben veel straatartiesten en artiestenbureaus het bijltje erbij neergegoid. Artiesten hebben dikwijls hun onkostenvergoeding met vijftwintig procent of meer verhoogd. Kostte in 2017 een artiestengezelschap gemiddeld zo'n € 1000, in 2024 is dat al € 1250-1500.

Daartegenover staat dat ondernemers met een sterke lokale binding, steeds minder genegen zijn activiteiten op het sociaal-culturele vlak in cash te sponsoren. Een aantal stelde vorig jaar de voorwaarde dat ze het festival alleen wilden sponsoren als de stichting een culturele ANBI-status had. Dit jaar bleek dat ze, ongeacht die ANBI-status, alleen aanvragen in behandeling wilden nemen, mits die strikt passen op thema's als Welzijn, Gezonde Samenleving, Sport, Natuur en Duurzaamheid. Straattheater, waar alles draait om inspiratie en beleving, actieve deelname aan het culturele verenigingsleven, gemeenschapszin en talentontwikkeling, valt niet onder die thema's, vinden ze. Zelfs niet als een sponsor-aanvraag specifiek gericht is om lokale koren, muzikanten of dansgroepen een podium te geven om op te treden voor eigen publiek. Het aantal plaatselijke ondernemingen dat bereid is het festival te sponsoren is dramatisch teruggelopen van twintig in 2017 naar slechts vier in 2024. Gelukkig is de sponsoring in natura (overnachtingen, webhosting, drukwerk, diners, transport) stabiel gebleven.

De Mijdrechtse middenstand heeft de afgelopen jaren een opmerkelijke ommezwaai laten zien. Voorheen zagen ze het festival vooral als promotie voor Mijdrecht als regionaal koopcentrum en als toonbeeld dat het er goed wonen en toeven is. Anno 2024 laten meerdere winkeliers blijken het festival liever kwijt dan rijk te zijn. Ze onthouden zich van enige medewerking. Ze zien de festivaldag als een verloren koopdag en de reuring die de vijfduizend festivalbezoekers in hun winkelcentrum teweegbrengen, als overlast in plaats van potentiële klandizie.

De financiële banken, die er prat op gaan in dienst te staan van de samenleving, zijn lange tijd een trouwe sponsor geweest. Ze zijn echter volledig gestopt met het ondersteunen van culturele doelen. In 2017 was meer dan een kwart van alle sponsorgelden nog afkomstig van de Rabobank en ABN AMRO samen.

Culturele fondsen (KF Hein Fonds, Cultuurfonds Utrecht, VSB Fonds en andere), die juist tot doel hebben om culturele activiteiten te bevorderen, honoreren sinds een paar jaar alleen nog eenmalige 'innovatie'-projecten. Een bijdrage in de terugkerende kosten om een podium voor amateurs en culturele verenigingen mogelijk te maken, laat staan een professionele straatartiest in te huren? Vergeet het maar. Tot 2019 slaagden we er jaarlijks in een paar duizend euro uit deze fondsen te verkrijgen. Na corona zijn ingediende aanvragen de een na de ander afgewezen.

Gelukkig is de gemeente een trouwe steunpilaar. Ook hier ziet de toekomst er minder zeker uit. Zo is het onduidelijk of de gemeentelijke subsidie na 2024 zal worden voortgezet. En zo ja, dan wordt bij de beoordeling mogelijk meegenomen of een evenement al dan niet een eigen verdienmodel heeft. Maar hoe doe je dat als je geen tolpoortjes in de publieke Dorpsstraat kan neerzetten en het Raadhuisplein niet kan afsluiten?

De vijfduizend of meer bezoekers en de warme emotionele steun die we ontvangen zijn fantastisch, maar uiteindelijk kopen we daar niets voor. Het is spijtig dat het publiek verder geen enkele blijk geeft het festival te 'omarmen'.

Wie draagt het festival echt een warm hart toe? Sinds 2014 (!) proberen we een substantieel aantal (200) 'Vrienden van het straatfestival' te werven door mensen aan te spreken op het festival, oproepen te doen via RTV De Ronde Venen en andere media. De concrete omarming door de inwoners van De Ronde Venen blijft uit. Het schamele aantal Vrienden is op twee handen te tellen.

In dit kader moet ook de vergeefse zoektocht naar nieuwe vrijwilligers genoemd worden. Zowel het stichtingsbestuur als het festivalteam hebben nieuwe energie, nieuw elan nodig. Meerdere leden trekken de kar al tien, twintig, een enkele zelfs alle dertig jaar. De voorzitter van de stichting en regisseur en programmeur van het festival, tevens penningmeester, secretaris, webmaster en verantwoordelijk voor de pr, heeft begin 2022 te kennen gegeven zijn taken na de 30^e editie over te zullen dragen. Door het eerdere vertrek van bestuursleden en vrijwilligers vraagt het

organiseren van het festival van hem een inzet van meer dan driehonderd manuur per jaar. Zijn taakomvang beslaat zestig procent van alle voorbereidingen, uitvoering en nazorg. Dat vormt een groot risico voor het festival en is bepaald niet duurzaam. Twee andere leden van het festivalteam hebben ook aangegeven het stokje op korte termijn te willen doorgeven. Herhaalde oproepen in De Groene Venen en op RTV Ronde Venen, tijdens het Cultuurcafé en de wervingsactie op de Vrijwilligersmarkt en meerdere directe persoonlijke gesprekken ten spijt, ze hebben de afgelopen tweeënhalf jaar geen enkel resultaat opgeleverd.

Bovenstaande is alle reden voor de organisatie zich af te vragen 'Door wie van de Rondeveense gemeenschap worden we eigenlijk nog omarmd? Past het festival in deze vorm nog wel in deze tijd? Aan het aantal toeschouwers, het enthousiasme van de gezelschappen en de waardering van de professionele artiesten ligt het niet. Maar als het niemand in Mijdrecht wat uitmaakt, dan is het klaar.' Het zou zonde zijn voor dit unieke festival dat dertig jaar zoveel positieve invloed heeft gehad op het sociale en culturele leven in De Ronde Venen en Mijdrecht in het bijzonder. 'We organiseren het festival niet voor onszelf maar om te delen, om jong en oud laagdrempelig kennis te laten maken met kunst en cultuur. Om ze er een

dag lang van te laten genieten en te inspireren er ook actief aan deel te nemen. Vooral ook om de gemeenschapszin te versterken' 'Wij willen graag door. Maar bovenstaande laat zien dat de uitdagingen om het festival te bestendigen, een heel scala aan aspecten betreffen. Er moet echt iets gebeuren. Zo niet? Dan is de 30^e editie de finale geweest.'